DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prácticas externas: Practicum				
Materia	Prácticas externas: Practicum			
Código	O05G110V01981			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	48	OB	4	An
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Matemáticas			
Coordinador/a	Fernández Méndez, José Luis			
Profesorado	Fernández Méndez, José Luis			
Correo-e	joslufem@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	As competencias específicas do grao en Educación Infantil son definidas na ORDE ECI/3854/2007, de 27 de decembro, na cal se establecen os requisitos para a verificación dos títulos universitarios oficiais que habiliten para o exercicio da profesión de Mestre en Educación Infantil. Entre estes requisitos faise referencia, no ANEXO (apartado 5), á planificación do ensino, sinalando que o plan de estudos deberá incluír, entre outros, un módulo formativo denominado Prácticum. Na mesma Orde Ministerial indícase que: O Prácticum desenvolverase en centros de educación infantil recoñecidos como centros de formación en prácticas mediante convenios entre as Administracións Educativas e as Universidades. Terá carácter presencial e estará tutelado por profesores universitarios e mestres de educación infantil acreditados como titores de prácticas. O Prácticum realizarase nos dous ciclos do ensino de educación infantil. Para poder matricularse no Prácticum será requisito imprescindible ter superado o 70% dos créditos de formación básica e obrigatoria correspondente aos tres primeiros cursos.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
A2	Capacitar os docentes para que aprendan a promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
A3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
A4	Proporcionar ás alumnas e aos alumnos recursos para fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
A5	Promover estratexias adecuadas para que na súa futura práctica docente as alumnas e alumnos poidan reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
A6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
A7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia
A9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
A10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
A11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela nos estudantes

A12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B3	Comunicación oral e escrita
B7	Resolución de problemas
B8	Toma de decisións
B9	Traballo en equipo
B11	Habilidades nas relacións interpersoais
B13	Razoamento crítico
B14	Compromiso ético
B16	Adaptación a novas situacións
B17	Creatividade
B18	Liderado
B20	Iniciativa e espírito emprendedor
B21	Motivación pola calidade

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
1. Adquirir un coñecemento práctico da aula e da xestión da mesma.	A3 A9	B2 B7
2. Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia.	A4	B3 B11
3. Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias.	A1 A2 A12	B1 B2 B13 B21
4. Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.	A2 A5 A9 A11	B7 B8 B16 B17
5. Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.	A5 A11	B1 B2 B7 B13 B14 B16 B17 B21
6. Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro.	A11 A12	B1 B2 B7 B8 B9 B13 B14 B17 B20 B21
7. Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 e de 3-6 anos.	A2 A4 A6 A10	B3 B11 B18
8. Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social.	A7 A10 A11 A12	B7 B8 B9 B11 B17 B18 B21

Contidos

Tema

1. Observación e análise: o contexto, o centro, o aula. 2. A lexislación educativa. 3. Identificación de retos e deseño de respostas educativas. 4. Coñecemento do alumno. 5. Análise da acción docente: estratexias docentes, motivación 6. A redacción e avaliación dos documentos obrigatorios de centro. 7. Deseño e desenvolvemento de unidades didácticas e adaptacións curriculares. 8. As didácticas específicas. 9. Os recursos didácticos e a innovación da práctica docente. 10. O perfil docente.	1. Observación e análise: o contexto, o centro, o aula. 2. A lexislación educativa. 3. Identificación de retos e deseño de respostas educativas. 4. Coñecemento do alumno. 5. Análise da acción docente: estratexias docentes, motivación 6. A redacción e avaliación dos documentos obrigatorios de centro. 7. Deseño e desenvolvemento de unidades didácticas e adaptacións curriculares. 8. As didácticas específicas. 9. Os recursos didácticos e a innovación da práctica docente. 10. O perfil docente.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	4	6	10
Prácticum	400	700	1100
Titoría en grupo	10	20	30
Informes/memorias de prácticas	0	60	60

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Prácticum	O estudante desenvolve as actividades nun contexto relacionado co exercicio dunha profesión
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Cada estudante disporá dun tutor académico que desenvolverá as seguintes funcións: (a) Manter unha reunión orientadora inicial con todos os seus estudantes de prácticas antes do comezo das mesmas. Nela achegaáse información sobre a realización das as prácticas, as diferentes áreas de competencias que deben adquirir, os documentos que deben elaborar, así como sobre os procedementos e criterios de avaliación. (b) Tutelar o traballo dos estudantes durante todo o período de prácticas e organizar con eles reunións periódicas, cuxa convocatoria se anunciará previamente ao comezo da titorización e se exporá publicamente seguindo as orientacións da Comisión de Prácticum. (c) Manter contactos regulares cos centros educativos. No caso de que xurdise algunha incidencia importante, deberán comunicarlla ao coordinador/a de Prácticum correspondente para resolvela canto antes. (d) Avaliar a actuación dos estudantes, seguindo a guía docente, durante o seu período de prácticas nos apartados que lle corresponda, comunicarlle a cualificación ao coordinador de prácticas nos prazos establecidos e cumprimentar o protocolo correspondente.

Probas	Descrición
Informes/memorias de prácticas	Cada estudante disporá dun tutor académico que desenvolverá as seguintes funcións: (a) Manter unha reunión orientadora inicial con todos os seus estudantes de prácticas antes do comezo das mesmas. Nela achegaáse información sobre a realización das as prácticas, as diferentes áreas de competencias que deben adquirir, os documentos que deben elaborar, así como sobre os procedementos e criterios de avaliación. (b) Tutelar o traballo dos estudantes durante todo o período de prácticas e organizar con eles reunións periódicas, cuxa convocatoria se anunciará previamente ao comezo da titorización e se exporá publicamente seguindo as orientacións da Comisión de Prácticum. (c) Manter contactos regulares cos centros educativos. No caso de que xurdise algunha incidencia importante, deberán comunicarlla ao coordinador/a de Prácticum correspondente para resolvela canto antes. (d) Avaliar a actuación dos estudantes, seguindo a guía docente, durante o seu período de prácticas nos apartados que lle corresponda, comunicarlle a cualificación ao coordinador de prácticas nos prazos establecidos e cumprimentar o protocolo correspondente.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Prácticum	O estudante desenvolve as actividades nun contexto relacionado co exercicio dunha profesión. Dita actividad será avaliada polo tutor/a da aula dacordo o protocolo correspondente. Para facilitar o proceso de avaliación, antes do inicio das prácticas, o coordinador/a do Prácticum remitiralle ao centro escolar a folla de avaliación na que se reflictan as diferentes competencias obxecto de mesma.	50
Informes/memorias de prácticas	1. A Memoria das prácticas desenvolverase consonte o establecido no art. 14 do Real decreto 1707/2011, de 18 de Novembro. 2. A través da guía docente, así como por outro tipo de orientacións, a Comisión de Prácticas establecerá anualmente as recomendacións precisas para unha correcta elaboración da Memoria.	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

A titora ou titor académico da universidade avaliará as prácticas desenvolvidas polos estudantes de conformidade cos seguintes criterios e fontes de información:

Informe da titora ou titor do centro escolar	Datos achegados pola titora ou titor académico	
50%	50%	
Informe da titora ou titor do centro, segundo o protocolo correspondente	Asistencia e avaliación das reunións e outras actividades programadas	Memoria de Prácticas

2. Para superar a materia do Prácticum o estudante deberá acadar o aprobado en cada un dos criterios de avaliación establecidos nos informes, tanto do titor/a do centro escolar como do titor/a académico.

3. A titora ou titor do centro escolar, como indica o art. 13 do Real Decreto 1707/2011, de 18 de Novembro, polo que se regulan as prácticas académicas externas dos estudantes universitarios, realizará e remitirá ao titor/a académico da Universidade a avaliación final.

4. Para facilitar o proceso de avaliación, antes do inicio das prácticas, o coordinador/a do Prácticum remitiralle ao centro escolar a folla de avaliación na que se reflictan as diferentes competencias obxecto de mesma.

Bibliografía. Fontes de información

BIBLIOGRAFIA:

CID SABUCEDO, A. (1995): *Propuesta de un plan general de practicum para el título de maestro de la Universidad de Vigo.* Ourense: Copytema

ESTEVE, J. M. (1997): *La formación inicial de los profesores de secundaria.* Barcelona: Ariel.

MARCELO, C. (1991): *Aprender a enseñar. Un estudio sobre el proceso de socialización de los profesores principiantes.* Madrid: CIDE

SANTIBÁÑEZ, R. e MONTERO, D. (coords) (1998): P*racticum de educación.* Bilbao: Universidad de Deusto.

VILLAR, L. M. (1993): *El profesor como práctico reflexivo en una cultura de colaboración.* Granada: FORCE.

ZABALZA, M. e outros (coords) 1993): *Desarrollo de competencias personales y profesionales en el practicum.* Edición en CD.

Recomendacións